

Przedmowa	7
-----------------	---

RZYM

I. HISTORIA	19
--------------------------	-----------

Świadomość odpowiedzialności za podbite ludy pozwoliła Rzymianom na utrzymanie pokoju w tak wielkim imperium przez wiele wieków.

Królestwo	21
Etruskowie	24
Republika	25
Cesarstwo	28
Chronologia	31

II. MIASTO I JEGO IMPERIUM	57
---	-----------

Rzym fascynuje, znajdując się w sercu imperium, bez którego jednak nie mógłby przetrwać.

Rzym	59
Ewolucja miasta	60
Topografia miasta: siedem wzgórz, Forum Romanum, Pole Marsowe	63
Ogrody	71
Woda	72
Główne bramy Rzymu i drogi wychodzące z miasta	73
XIV dzielnic ustanowionych przez Oktawiana Augusta ...	77
Rzym Konstantyna w liczbach	78
Italia (z tabelą ludności Italii)	79
Prowincje (z tabelą prowincji, datami ich powstania i statusem w cesarstwie)	82
Limes	86

III. ORGANIZACJA POLITYCZNA I SPOŁECZNA	87
<i>Pragmatyzm i szacunek dla mos majorum były największymi atutami Rzymu w kładzeniu podstaw pierwszej „konstytucji” w okresie republiki.</i>	
• Spółeczeństwo rzymskie	89
Klasy społeczne	89
Obywatelstwo rzymskie	91
Cudzoziemcy	93
Wyzwolenicy	93
Niewolnicy	94
• Instytucje i sprawowanie władzy	96
Urzędnicy (z tabelarycznym zestawieniem podstawowych cech)	96
Senat	102
Komicja	105
Wybory	108
Partie polityczne	109
• Wymiar sprawiedliwości	110
Prawo	110
Sądownictwo	111
• Finanse	114
Finanse	114
• Władza wojskowa	116
Armia	116
Żołnierz	119
Strategia (ze schematami)	121
Flota	123
IV. GOSPODARKA	125
<i>Rozwój gospodarki powoduje zmiany tradycyjnych wartości.</i>	
Rolnictwo	127
Ager publicus	131
Przemysł	132
Handel	133

Miary	135
Pieniądz	136

RZYMIANIE

V. CZAS	141
----------------------	-----

Świadomość upływu czasu staje się oznaką postępu cywilizacyjnego.

Kalendarz	142
Miara czasu	146
Dzień Rzymianina	147
Etapy życia	150
Rytuały przejścia	151

VI. RELIGIA	155
--------------------------	-----

Ewolucja religijnej mentalności Rzymian.

Religia	157
Kult publiczny	158
Kulty obce	159
Kult prywatny	160
Kult cesarski	161
Wróżby	162
Święta	162
Bogowie (z tabelą genealogiczną głównych bóstw i ich symboli)	165
Kapłani	167
Świątynie	168

VII. LITERATURA	171
------------------------------	-----

Paradoks literatury powstałej z wypowiedzi ustnej.

Język łaciński	173
Gatunki literackie (z tabelą podsumowującą)	174
Filozofia	177
Przegląd najważniejszych autorów (w porządku chronologicznym):	180

Plaut, Terencjusz, Warron Reatyński, Cynceron, Cezar, Lukrecjusz, Katullus, Salustiusz, Wergiliusz, Horacy, Liwiusz, Tibullus, Propercjusz, Owidiusz, Seneka Młodszy, Pliniusz Starszy, Kwintyliusz, Lukan, Marcialis, Tacyt, Juwenalis, Pliniusz Młodszy, Swetoniusz, Apulejusz, Tertulian, Ammian Marcellinus, Augustyn

Książka	191
Listy	192

VIII. SZTUKA

195

Należy zrehabilitować sztukę rzymską.

Architektura	197
Sztuka	202
Chronologia najważniejszych budowli Rzymu	207
Muzyka i taniec	209

IX. CZAS WOLNY

213

Idea otium. Symboliczna i moralna wartość walk gladiatorów.

Igrzyska i widowiska publiczne	215
Gry towarzyskie	219
Łażnie i termy	221
Podróże	224
Letnisko	226
Polowanie i łowienie ryb	228
Posiłki	230

X. ŻYCIE PRYWATNE

233

Czy w Rzymie jest miejsce na życie osobiste? Czy Rzymianin istnieje jako jednostka?

Imiona i nazwiska Rzymian	235
Mieszkanie	236
Familia, żona, dziecko	239
Seksualność	242
Zdrowie i medycyna	243

Edukacja i szkoła	245
Ubiór i ozdoby	246

NOTY BIOGRAFICZNE

(w porządku alfabetycznym)	249
----------------------------------	-----

Agrykola, Agryppa, Appiusz Klaudiusz, Aurelian, Brutus, Azy-niusz Pollion, Cezar, Cincinnatus, Cyceron, Cynna, Dioklecjan, Do-labella, Druzus, Fabiusz Maksimus, Flaminiusz, Germanik, Grak-chowie, Hadrian, Hannibal, Heliogabal, Jugurta, Julian II Aposta-ta, Kamillus, Katylina, Katon Młodszy, Katon Starszy, Karakalla, Kleopatra, Klodiusz, Konstantyn, Korbulon, Koriolan, Krassus, Ku-riusz Dentatus, Leliusz, Lepidus, Lukullus, Marek Antoniusz, Ma-rek Aureliusz, Marcellus, Mariusz, Mecenaz, Mitrydates, Neron, Oktawian August, Paulus, Pliniusz Młodszy, Pompejusz, Pyrrus, Regulus, Scypion Afrykański Starszy, Scypion Emilianus, Sejan, Seneka, Sertoriusz, Spartakus, Sulla, Teodozjusz, Trajan, Tybe-riusz, Wercyngetoryks, Werres, Wespazjan, Zenobia

WSKAZÓWKI BIBLIOGRAFICZNE	278
---------------------------------	-----

INDEKS OGÓLNY	287
---------------------	-----

INDEKS OSÓB	297
-------------------	-----

MAPY, PLANY, TABELLE...

Mapy, plany, ilustracje

– Ludy i miasta Italii w starożytności	18
– Italia po II wojnie punickiej (mapa uproszczona)	81
– Imperium rzymskie w II w. n.e.	85
– Główne źródła zaopatrzenia cesarstwa rzymskiego	134
– Plany Rzymu	
• Położenie Rzymu	64
• Serce Rzymu: Forum, Kapitol, Palatyn i Velabrum u schyłku republiki (przed 58 r. p.n.e.)	66–67
• Forum Romanum w okresie cesarstwa (z rekonstrukcją) .	68
• Fora cesarskie (z rekonstrukcją)	69